

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Д.є.н., проф. Лоханова Н.О.
(підпис)
“___” травня 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль стану та руху основних засобів на прикладі
ТОВ «Спеції-Одеса»»

Виконавець:

студент ЦЗФН 4 курс 1 група

Плетт Анна Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

ст.викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Доценко Олена Валеріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	5
1.1. Поняття, класифікація та оцінка основних засобів.....	5
1.2. Документальне оформлення та облік основних засобів.....	15
1.3. Проблемні питання обліку основних засобів.....	25
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ТОВ «СПЕЦІЇ-ОДЕСА»	29
2.1. Загальна характеристика та аналіз основних економічних показників досліджуваного підприємства	29
2.2. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів на ТОВ «Спеції-Одеса»	33
2.3. Недоліки та напрями удосконалення обліку основних засобів на ТОВ « Спеції-Одеса»	38
РОЗДІЛ 3. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ СТАНУ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ДОСЛІДЖУВАНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	42
3.1. Теоретичні аспекти внутрішнього контролю стану та руху основних засобів	42
3.2. Методика проведення внутрішнього контролю основних засобів на ТОВ « Спеції-Одеса»	49
3.3. Аналіз стану та руху основних засобів на досліджуваному підприємстві	53
ВИСНОВКИ	58
Список використаних джерел	62
Додатки	

ВСТУП

Сучасні умови розвитку економіки країни пов'язані зі значними змінами в структурі і формі власності, організації та управлінні виробництвом. Тому необхідно вдосконалювати систему облікової інформації, яка необхідна для прийняття управлінських рішень.

Удосконалення системи бухгалтерського обліку в Україні направлено на впровадження економічних ринкових відносин. Зміни цієї системи здійснюються з урахуванням орієнтира економічної політики держави на європейський рівень.

Діяльність кожного підприємства передбачає наявність засобів виробництва і відповідних матеріальних умов. Вони є одним з найважливіших елементів продуктивних сил, визначають їх рівень.

Для здійснення будь-якого виробничого процесу необхідна наявність відповідних засобів праці. Вони складають близько 70% активів підприємства. Склад і структура засобів праці визначають вид діяльності та виробничу потужність підприємства.

Актуальність теми дослідження. Дослідження теоретичних положень та діючої практики організації обліку наявності та використання основних засобів в умовах змін бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів дозволили визначити коло проблем, що гальмують процес управління виробництвом та знижують ефективність використання основних засобів. До таких проблем належать різні підходи до визначення сутності основних засобів та методики їх відображення в бухгалтерському і податковому обліку, відсутність сталої визначеності складу основних засобів. Поряд з розкриттям сутності та методики обліку наявності та використання основних засобів особливої актуальності набувають дослідження проблеми нарахування амортизації, розвитку та вдосконалення в цілому системи амортизації, уточнення її ролі у відтворювальному процесі.

Метою дослідження є вивчення теоретичних і розгляд практичних аспектів обліку та розробка науково обґрунтованих рекомендацій і пропозицій щодо

вдосконалення методики обліку надходження та вибуття основних засобів на досліджуваному підприємстві. Досягнення вказаної мети передбачає послідовне вирішення таких завдань:

- визначити економічну сутність основних засобів;
- провести аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з обліку та контролю предмета дослідження;
- надати організаційно-економічну характеристику базового підприємства;
- розглянути організацію обліку та внутрішнього контролю основних засобів на підприємстві;
- проаналізувати первинний облік надходження та вибуття основних засобів;
- вивчити аналітичний і синтетичний облік основних засобів;
- надати рекомендації стосовно обліку та внутрішнього контролю стану та руху основних засобів на досліджуваному підприємстві;
- провести аналіз стану та ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Об'єктом дослідження є облік і внутрішній контроль стану та руху основних засобів на ТОВ «Спеції-Одеса».

Предметом дослідження виступають теоретичні та методичні аспекти бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю основних засобів.

Методи дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи застосовувалися такі загальнонаукові прийоми та методи аналізу: монографічний, метод порівняння, розрахунково-конструктивний, загальнонаукові методи, метод спостереження, аналізу, статистичний, математичний, балансовий, методи системного і економічного аналізу.

Інформаційною базою дослідження стали теоретичні та методичні розробки вітчизняних і зарубіжних вчених, законодавчі і нормативні документи, що регулюють діяльність суб'єктів підприємницької діяльності, первинні документи та реєстри з бухгалтерського обліку основних засобів, дані фінансової звітності підприємства.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено основні теоретичні та методичні аспекти бухгалтерського обліку основних засобів підприємства на матеріалах ТОВ «Спеції-Одеса». Метою роботи є вивчення стану обліку, контролю та аналізу основних засобів на підприємстві.

З економічної точки зору під терміном «основні засоби» розуміють матеріальні засоби, що використовуються у діяльності підприємства впродовж періоду, який перевищує 365 календарних днів від дати їх вводу до експлуатації і вартість яких поступово зменшується у зв'язку із їх фізичним або моральним зносом.

Основні засоби – один з найважливіших чинників будь-якого виробництва. Їх стан і ефективне використання прямо впливають на кінцеві результати господарської діяльності підприємств. Рациональне використання основних засобів сприяє поліпшенню всіх техніко-економічних показників, в тому числі збільшенню випуску продукції, зниженню її собівартості, трудомісткості виготовлення.

Таким чином необхідно удосконалювати теоретичні і практичні засади організації обліку основних засобів у напрямі розширення її управлінських можливостей, максимально пристосовуючи до практичних потреб суб'єктів підприємницької діяльності, що виникають у процесі прийняття управлінських рішень щодо руху основних засобів та ефективності їх використання. Основними шляхами удосконалення організації обліку основних засобів є раціоналізація як кожної форми документів і реєстрів обліку, так і методів, і способів збирання, обробки і узагальнення облікової інформації, адаптованих до сучасних умов.

Компанія ТОВ "Спеції-Одеса" працює на ринку інгредієнтів від 16 грудня 2002 року. Метою діяльності підприємства ТОВ «Спеції-Одеса» є задоволення суспільних та особистих потреб у результаті його діяльності та отримання прибутку.

За час роботи компанія встигла зарекомендувати себе як надійний постачальник спецій, приправ і прянощів.

В результаті аналізу основних показників підприємства можна зробити висновок, що за останні роки компанія ТОВ «Спеції-Одеса» зазнає збитків. Це пов'язано з перевищенням витрат над доходами і вимагає негайного вжиття заходів по виходу з положення, що склалося. Однак, показник збитковості за ці роки має тенденцію до зниження, що є позитивним фактором для підприємства.

Бухгалтерський облік основних засобів на підприємстві має забезпечувати контроль за збереженням об'єктів основних засобів, правильне документування руху об'єктів основних засобів, точне визначення результатів від ліквідації, а також збитків від списання неповністю амортизованих об'єктів основних засобів, своєчасне відображення в обліку зносу основних засобів.

Основа будь – якої системи бухгалтерського обліку – це первинні документи які складаються в момент здійснення господарської операції і становлять систему документальної реєстрації даних про стан і рух майна підприємства. Первинні документи забезпечують інформацію фінансовий, управлінський та податковий облік.

Підставою для оформлення надходження основних засобів на підприємство є первинні документи. Оприбуткування об'єкта здійснюється за актом приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів. Вибуття об'єктів основних засобів на підприємстві оформлюється наказом про доцільність списання і актом на списання основних засобів.

Після введення в експлуатацію об'єкта основних засобів на його вартість починає нараховуватись амортизація і накопичується знос. Нарахування зносу (амортизації) у фінансовому обліку ведеться по кожному аналітичному рахунку, тобто по кожному окремому об'єкту основних засобів. Згідно з обраною обліковою політикою на підприємстві обрано прямолінійний метод нарахування амортизації, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний строк корисного використання об'єкта основних засобів.

Усі дані по руху основних засобів та нарахуванню амортизації підприємство відображає на рахунках 10 «Основні засоби» та 13 «Знос (амортизація) необоротних активів». В кінці року дані з цих рахунків відображаються в оборотно – сальдовій відомості за відповідним рахунком, де в розрізі кожного окремого об'єкту основних засобів вказується сальдо на початок року, обороти за дебетом та кредитом та сальдо на кінець року.

В процесі вивчення організації ведення обліку основних засобів були виявлені деякі недоліки, тому для усунення недоліків і вдосконалення ведення обліку основних засобів підприємству було рекомендовано:

- Переглянути і змінити застарілий зміст і реквізити у типової документації з обліку основних засобів, яке суперечить спробам влади приблизити українські стандарти до міжнародних.
- Визначити ліквідаційну вартість основних засобів.
- Перейти на поліпшену версію 1С: Бухгалтерія 8.

При здійсненні внутрішнього контролю стану і руху основних засобів досліджуваного підприємства було рекомендовано проводити його за такими етапами:

1. Організаційно-правовий.
2. Документально-аналітична перевірка надходження основних засобів.
3. Документально-аналітична перевірка використання (руху) основних засобів та їх відтворення.
4. Документально-аналітична перевірка операцій реалізації основних засобів.
5. Перевірка достовірності даних про основні засоби, що відображені у звітності.
6. Узагальнення результатів перевірки.

В ході проведення внутрішнього контролю основних засобів на підприємстві ТОВ «Спеції-Одеса» було виявлено:

- Невідповідність між первинними документами і фінансовою звітністю за надходженням об'єкта основних засобів. Це призвело до зменшення

амортизації основних засобів, отже і рівню витрат, а також до завищення прибутку.

- Невідповідність строків корисного використання в бухгалтерському та податковому обліку. Однак, це не суперечить нормативній базі.
- Відсутня інформація про відображення витрат на поліпшення основних засобів.

В результаті проведення внутрішнього контролю основних засобів для збереження та забезпечення їх ефективного використання підприємству було рекомендовано наступне:

- Оновити облікову політику підприємства, так як зараз в П(С)БО 7 «Основні засоби» п. 27 не стосується податкового методу нарахування амортизації.
- Через невідповідність між первинними документами і фінансовою звітністю за надходженням об'єкта основних засобів, необхідно ввести об'єкт в експлуатацію та нарахувати амортизацію за відповідний період проводками:
Д 441 К 13;
Д 152 К 63;
Д 104 К 152.
- Для полегшення, а також відповідності нарахованих сум, підприємству краще встановити однакові терміни використання, при цьому обов'язково враховувати терміни встановлені Податковим Кодексом.

Аналіз стану та руху основних засобів, а також їх ефективного використання показав, що на підприємстві низька автоматизація торгово-технологічного процесу; підприємство використовує застаріле устаткування; показник рентабельності має стабільно від'ємне значення, так як підприємство працює в збитковому режимі. Це свідчить про неефективне використання основних засобів за цей період. Тому підприємству необхідно замінити застарілі обладнання на нові, які будуть більш продуктивними і економічними для організації.

Список використаних джерел

1. 1С: Предприятие 8. 1С: Бухгалтерия 8 – доступно и всерьез. Преимущества перед 7.7. URL: <http://v8.1c.ru/buhv8/325.htm> (дата звернення: 29.04.2019)
2. Аналіз господарської діяльності. Навч. посібник. / За ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 382 с.
3. Бабаєв Ю. А. Теорія бухгалтерського обліку. Київ: Вища школа, 2007. 692 с.
4. Бабяк Н. Д. Амортизаційна політика підприємства на сучасному етапі реформування економіки України. Теорія і практика перебудови економіки. 2001. С. 61-64.
5. Барабаш Т.А. Проблемні аспекти обліку основних засобів на підприємстві. Облік, аналіз і контроль в управлінні суб'єктами економіки. 2015. С. 15-17.
6. Бондаренко Н.М. Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів на вітчизняних підприємствах та шляхи його вдосконалення. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2017. № 3. Випуск 23. С. 119-122
7. Борисов А. Б. Большой экономический словарь. Москва : Книжный мир, 1999. 894 с.
8. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський словник . Житомир: ПП «Рута», 2001. 224 с.
9. Внутрішній контроль господарської діяльності підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. к.е.н. проф. М.Д. Корінька. Фастів: "Поліфаст", 2006. 440 с.
10. Зінченко О. В, Федірко Н. В. Економічна сутність основних засобів. Международный научный журнал. 2015. № 8, С. 157
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 04.03.2019)
12. Кудлаева Н.В. Проблемы обліку основних засобів. Бухгалтерський облік, аналіз, аудит. 2015. № 2. С. 179-188.

- 13.Лисенко А.М. Удосконалення організації обліку основних засобів та шляхи підвищення їх використання. Економічні науки. 2012. № 21. С. 282-287
- 14.Малюга Н.М. Шляхи удосконалення оцінки в бухгалтерському обліку: теорія, практика, перспективи. Житомир: ЖІТІ, 1998. 384 с.
- 15.Мельник Е.Г. Організація внутрішнього контролю ефективного використання основних засобів. Вісник ЖДТУ. 2012. № 4(62). С. 143-145.
- 16.Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку № 356 від 29.12.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#o1136> (дата звернення: 10.03.2019)
- 17.Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів № 561 від 30.09.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03> (дата звернення: 04.03.2019)
- 18.Мордвінцева Т.В. Основні засоби підприємства: економічна сутність. Сталий розвиток економіки. 2013. № 2. С. 90-94.
- 19.Навчальний посібник. URL: FO_1_ONEU, 479 с.
- 20.Основні засоби: визнання та класифікація. Бухгалтерський сервіс «Інтерактивна бухгалтерія. URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/oneanalytics/596> (дата звернення: 25.02.2019)
- 21.Панасенко А.П. Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку. Держава та регіони. 2008. №3. С.407-410
- 22.Пиріжок С. Є. Організація внутрішнього контролю операцій з вибуття основних засобів. ISSN 1994-1749. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2011. С. 281-288
- 23.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р.: із змінами та доповненнями від 08.02.2014 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>. (дата звернення: 20.03.2019).
- 24.Плетт А.В. Облік основних засобів на підприємстві та деякі проблемні питання. Тези доповідей 3 міжнародної студентської науково-практичної

- інтернет-конференції (м. Одеса, 20 квітня 2017 р.). Одеса: ОНЄУ, 2017. С. 205-206.
25. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI. (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 20.02.2019)
 26. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене Наказом Мінінфину № 163 від 07.07.99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99> (дата звернення: 26.02.2019)
 27. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджене Наказом Мінінфину № 92 від 27.04.2000р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 06.02.2019)
 28. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV: зі змінами і доповненнями від 05.10.2017 № 2164-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення: 28.02.2019).
 29. Про типові форми: Наказ про типові форми первинного обліку основних засобів (Форми NN ОЗ-1, ОЗ-2, ОЗ-3, ОЗ-4, ОЗ-5, ОЗ-6, ОЗ-7, ОЗ-8, ОЗ-9, ОЗ-14, ОЗ-15, ОЗ-16) № 352 від 29.12.95 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95> (дата звернення: 02.03.2019)
 30. Фінансовий облік. Навч. посібник./За ред.. В. К. Орлової, М. С. Орлів, С. В. Хоми. - 2-ге вид., до. і перероб. - К.: Центр учбової літератури. 2010. 210 с.
 31. Фінансовий словник-довідник. / [Дем'яненко М. Я., Лузан Ю. Я., Саблук П. Т. та ін.] ; за ред. М. Я. Дем'яненко. – Київ: ІАЕ УААН, 2003. 555 с.
 32. Щирська О. В. Облік і внутрішній контроль амортизації основних засобів: теорія і методологія: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)». Національна академія статистики, обліку та аудиту. Київ. 2013. С. 20
 33. Юрків Д. І. Удосконалення документального оформлення обліку основних засобів. Управління розвитком. 2014. №9(172). С. 105-107.
 34. Яценко В.М. Внутрішній контроль на підприємствах України: проблеми розвитку та шляхи їх вирішення. Збірник наукових праць ЧДТУ. №22. С. 3-7.